

Wymagania dla ucznia – I etap (szkolny)

Wojewódzkiego Konkursu Geograficznego w roku szkolnym 2025/2026

Uczeń powinien:

1. Umiejętności pracy z mapą i innymi źródłami

- posługiwać się planem, mapą ogólnogeograficzną i globusem,
- określać kierunki świata, odczytywać i podawać współrzędne geograficzne punktów,
- posługiwać się skalą mapy (obliczać odległości, przeliczać jednostki),
- korzystać z map tematycznych (klimatycznych, krajobrazowych, gospodarczych, turystycznych),
- analizować dane przedstawione w tabelach, wykresach, diagramach, klimatogramach,
- rozpoznawać obiekty i zjawiska geograficzne na fotografiach i rysunkach.

2. Wiedza ogólnogeograficzna

- znać nazwy kontynentów i oceanów oraz ich rozmieszczenie na mapie,
- znać podstawowe formy ukształtowania powierzchni (góry, niziny, wyżyny, kotliny),
- znać przykłady krajobrazów świata: las równikowy, sawanna, pustynia, tajga, tundra, krajobraz śródziemnomorski, wysokogórski,
- znać przykłady krajobrazów Polski: wysokogórski (Tatry), wyżynny (Wyżyna Krakowsko-Częstochowska), pojezierny (Pojezierze Mazurskie), nadmorski (Pobrzeże Słowińskie), nizinny (Nizina Mazowiecka).

3. Geografia Polski i Europy

- znać położenie matematyczno-geograficzne Polski, jej granice i sąsiadów,
- znać główne rzeki i jeziora Polski,
- znać podstawowe surowce mineralne Polski i miejsca ich występowania,
- znać podstawowe cechy klimatu umiarkowanego przejściowego w Polsce,
- znać przykłady atrakcji turystycznych Polski, w tym województwa śląskiego.
- znać położenie Europy, jej granice i linię brzegową,
- znać podział polityczny Europy – państwa i ich stolicy,

- wskazywać sąsiadów Polski na mapie politycznej Europy,
- znać najważniejsze organizacje międzynarodowe w Europie (np. UE, NATO) i ich znaczenie,
- znać przykłady regionów turystycznych Europy (np. Alpy, Morze Śródziemne).

4. Procesy i zjawiska geograficzne

- znać skutki ruchu obrotowego Ziemi (dzień i noc, siła Coriolisa, spłaszczenie Ziemi na biegunach),
- znać skutki ruchu obiegowego Ziemi (pory roku, zmiana długości dnia i nocy),
- obliczać średnie wartości i amplitudy temperatur na podstawie danych,
- rozumieć przyczyny i skutki powodzi, zróżnicowania klimatu i krajobrazów na Ziemi.

5. Człowiek a środowisko

- znać przykłady wpływu działalności człowieka na środowisko przyrodnicze (zanieczyszczenie powietrza, wód, gleb),
- znać sposoby ochrony przyrody w Polsce i na świecie,
- rozumieć znaczenie racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody,
- znać przykłady działań proekologicznych i ich znaczenie w życiu codziennym.